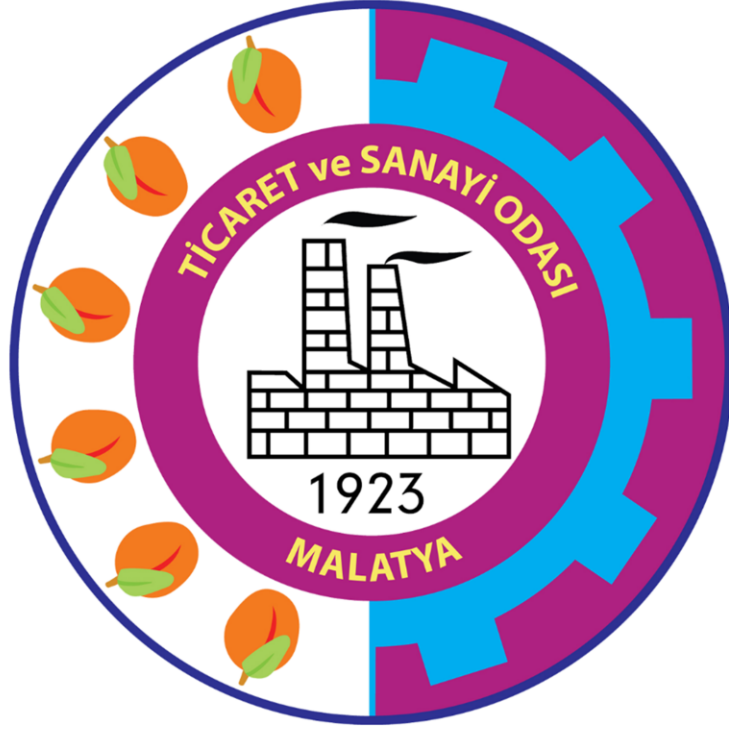

2023 OCAK AYI

DÜNYA, TÜRKİYE VE MALATYA EKONOMİSİNDEKİ
GELİŞMELER

Hazırlayan

Prof. Dr. Yusuf Cahit ÇUKACI

Malatya Ticaret ve Sanayi Odası Akademik Danışmanı

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Düzenlemeler

12-18 Ocak 2023

1. TCMB, zorunlu karşılık oranlarını değiştirdi. TCMB, 20 Ocak'tan itibaren 3 aydan uzun süreli mevduatlarda zorunlu karşılık oranlarını 0'a düşürmüştür. 3 ayın altındaki mevduatlarda oran yüzde 8 olarak uygulanacaktır. TCMB'de yapılan açıklamada, 2023 Yılı Para Politikası ve Liralaşma Stratejisi Metnine referans verilerek liralaşma stratejisi çerçevesinde uygulanacak politikaların, bankacılık sisteminin hem varlık hem de yükümlülük tarafında Türk lirasının ağırlığının kalıcı olarak artırılması amacıyla güçlendirilerek kullanılmaya devam edileceği belirtilmiştir. Bu çerçevede, kur korumalı mevduat dışındaki Türk lirası mevduatın öncelikli olarak özendirilerek, Türk lirası mevduat tercihinin güçlenmesi yönünde adımlar atılmaya devam edileceği ifade edilmiştir. Bu kapsamda, Türk lirası mevduatın vadesinin uzamasını teşvik etmek amacıyla 3 aydan uzun vadeli Türk lirası mevduat için zorunlu karşılık oranlarının yüzde sıfır olarak belirlenmesine karar verildiği, yurt dışından doğrudan temin edilen 6 aydan uzun vadeli yabancı para yükümlülüklerdeki artış için 2023 yıl sonuna kadar zorunlu karşılık oranlarının yüzde sıfır olarak uygulanacağı belirtilmiştir. Bahse konu değişiklikler, tesisi 3 Şubat 2023 tarihinde başlayacak olan 20 Ocak 2023 hesaplama tarihinden itibaren geçerli olacaktır.¹

2. EPDK, **Azami Uzlaştırma Fiyat Mekanizması (AUF)** kapsamında gerçek dışı bildirimleri tespit edilen 40 şirket hakkında idari soruşturma açılacağını ve şirketlerin tüketicilere 11 milyar liradan fazla geri ödeme yapacağını bildirdi. EPDK'den yapılan açıklamada, son aylarda uluslararası piyasalardaki olağanüstü maliyet artışlarının arz güvenliğini sektöre uğratmaması ve tüketicilerin bu maliyet artışlarından korunması için 1 Nisan 2022'de AUF'un geçici bir süre için uygulamaya alındığı belirtilmiştir. Ekim 2022'de 6 ay uzatılan mekanizmanın katkısıyla Türkiye'de hiçbir santralin kapatılmadığı bilgisinin paylaşıldığı açıklamada, sehven ya da kasıtlı olarak EPIAŞ'a yapılan gerçek dışı bildirimler sebebi ile 40 şirket hakkında idari soruşturma açılmasına ve 10 milyar 208 milyon 222 bin 680 liranın geri ödenmesine karar verildiği ifade edilmiştir. Faiziyle birlikte 11 milyar lirayı aşan meblağın AUF mekanizmasının doğası gereği maliyet düşüşü olarak doğrudan tüketicilerin faturasına yansıtılacağı da vurgulanmıştır.²

3. **MASAK'tan terörün finansmanını önlemeye ilişkin parasal alt sınır yükseltildi.** Hazine ve Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulunca (MASAK) hazırlanan "Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Yönetmelikle, suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanının önlenmesinde yükümlü kılınan bankalardan finansman ve faktöring şirketlerine, sermaye piyasası aracı kurumları ve portföy yönetim şirketlerinden ödeme ile elektronik para kuruluşlarına, yatırım ortaklıklarından sigorta şirketlerine, finansal kiralama kuruluşlarından kargo şirketlerine, kuyumculardan tarihi eser alım satımı yapanlara, spor kulüplerinden noterlere kadar kurum ve kuruluşların faaliyetleri sırasında kimlik tespiti konusunda yapmaları gereken işlemlerde düzenlemeye gidilmiştir. Söz konusu kuruluşlar, toplam tutarın 185 bin lira ve üzerinde olduğu işlemlerde ya da birbiriyle bağlantılı birden fazla işlemde toplam işlem tutarı 185 bin lirayı geçtiğinde (daha önce bu konudaki parasal alt sınır 85 bin lira olarak uygulanıyordu), kimliğe ilişkin bilgileri almak ve bu bilgilerin doğruluğunu teyit etmek suretiyle müşterilerinin ve müşterileri adına

¹ Zorunlu Karşılıklar Hakkında Tebliğ (Sayı: 2013/15)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2023/4). Resmi Gazete, Sayı:32074. (15 Ocak 2023). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/01/20230115-6.htm>

² EPDK, Basın Açıklaması. (15 Ocak 2023). Erişim adresi: <https://www.epdk.gov.tr/Detay/Icerik/17/basin-odasi#>

veya hesabına hareket edenlerin kimliğini tespit etmek ve işlemin gerçek faydalanıcısının ortaya çıkarılması için gerekli tedbirleri almakla yükümlü olacaktır. Ayrıca, elektronik transferlerde işlem tutarı ya da birbiriyle bağlantılı birden fazla işlemin toplam tutarında kimlik tespitinin ve alınan bilgilerin teyidinin yapılması gereken sınır ise 7 bin 500 liradan 15 bin liraya yükseltilmiştir³.

4. Kıdem tazminatı tavanı belli oldu. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın mali ve sosyal haklara ilişkin genelgesi yayımlanmıştır. Genelgeye göre, 2022 yılı Temmuz - Aralık döneminde 15 bin 371 TL olan kıdem tazminatı tavanı, 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren 19 bin 982,83 TL olarak uygulanacaktır. Brüt ücreti 20 bin lira olan ve aynı işyerinde 10 yıldır çalışan bir işçi 31 Aralık 2022 tarihinde 153.710 TL kıdem tazminatı alabilir iken, 1 Ocak'tan sonra iş akdi sona erdiğinde aynı işçi 199 bin 828 TL kıdem tazminatı alabilecektir. Aylık brüt ücreti 15 bin 371 liranın altında olanların kıdem tazminatı ise tavan uygulamasından etkilenmeyecektir.⁴

5. Altı ildeki bazı üretim tesisi yatırımlarına devlet yardımı verilmesi kararlaştırıldı. Sakarya, Düzce, Kocaeli, Bursa, Gaziantep ve Ankara'daki bazı üretim tesisi yatırımlarına 25 milyar 683 milyon liralık sabit yatırım öngören proje bazlı devlet yardımı verilmesi kararlaştırılmıştır. Destekle 3 bin 810 kişiye istihdam sağlanması hedeflenmektedir. Konuya ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararları, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir⁵.

6. Otomotiv ithalatçısı ve bayisine teminat zorunluluğu getirildi. Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığının "Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği" Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Tebliğe Bakanlığın, ilgili kanun kapsamında tanımlı bulunan motorlu araç ticareti yapan mükelleflerden teminat alma yetkisinin usul ve esasları belirlenmiştir. Bu kapsamda, belirli bir taşıt markasının distribütörü niteliğinde bulunmayan münferit ithalatçı mükellefler ve bunların bayileri teminat uygulaması kapsamına alınmış olup kapsamda bulunan mükellefler, ithalat yapabilmek için 66 milyon lira teminat vermek zorunda olacaktır. Öte yandan, aynı tebliğe söz konusu münferit ithalatçı mükelleflerin, ithalatta özel tüketim vergisi ödemeksizin işlem yapabilmeleri için sahip olması gereken belgeyi alabilmeleri hususunda taşımaları gereken şartlar da belirlenmiştir. Buna göre, bu ithalatçıların, asgari 5 milyon lirası ödenmiş sermayeye sahip olmaları, belge için başvuru tarihinden önce en az üç takvim yılı boyunca motorlu araç ticaretiyle iştigal etmiş olmaları ve asgari beş işçi veya personel çalıştırmaları gerekecektir⁶.

³ Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine Dair Tedbirler Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (Karar Sayısı: 6702). Resmi Gazete, Sayı: 32073. (14 Ocak 2023). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/01/20230114-11.pdf>

⁴ T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, 2023 Yılı Ocak Ayına Ait Mali ve Sosyal Haklara İlişkin Genelge. (13 Ocak 2023). Erişim adresi: <https://ms.hmb.gov.tr/uploads/2023/01/2023-Yili-Ocak-Ayina-Ait-Mali-ve-Sosyal-Haklara-Iliskin-Genelge-Sira-No-4.pdf>

⁵ — Sakarya İlinde Yapılacak Olan İleri Teknoloji Kaynak Malzemeleri Üretim Tesisi Yatırımına Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Ekli Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6684)

— Kocaeli İlinde Yapılacak Olan Amonyak ve Üre Gübresi Üretim Tesisi Yatırımına Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Ekli Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6685)

— Düzce İlinde Yapılacak Olan Mühimmat Tasarımı, Askeri Tüfek ve Yarı Otomatik Tabanca Üretim Tesisi

Yatırımına Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Ekli Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6686)

— Bursa İlinde Yapılacak Olan Elektrik Tahrirli Kompresör Üretim Tesisi Yatırımına Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Ekli Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6687)

— Bursa İlinde Yapılacak Olan Geri Dönüşümden Elde Edilmiş Polimer Cisp ve POY Üretim Tesisi Yatırımına Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Ekli Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6688)

— Gaziantep İlinde Yapılacak Olan Polimer Cips Üretim Tesisi Yatırımına Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Ekli Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6689)

— Ankara İlinde Yapılacak Olan Fotovoltaik Güneş Paneli Üretim Tesisi Yatırımına Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin 4/9/2019 Tarihli ve 1507 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının Eki Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Ekli Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6690). Resmi Gazete, Sayı: 32073.. /14 Ocak 2023). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/14.01.2023>

⁶ Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 545). Resmi Gazete, Sayı: 32073. (14 Ocak 2023). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/01/20230114-14.htm>

7. Mükellefe bildirim kolaylığı sağlandı. Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği, Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Buna göre, mükelleflerin Gelir İdaresi Başkanlığına bildirmeye mecbur olduğu bilgilerden, Ticaret Bakanlığı tarafından elektronik ortamda Hazine ve Maliye Bakanlığına iletilenler "mükellefler tarafından yapılmış bildirim" olarak kabul edilecektir. Düzenleme 1 Şubat itibarıyla yürürlüğe girecektir⁷.

⁷ Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan: Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 546). Resmi Gazete, Sayı: 32077. (18 Ocak 2023). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/01/20230118-7.htm>

19-25 Ocak 2023

- 1- **731 firmaya dahilde işleme izin belgesi verildi.** Ticaret Bakanlığının Aralık 2022'ye ilişkin dahilde işleme izin, yurt içi satış ve teslim, hariçte işleme izin ile firma talebine istinaden iptal edilen dahilde işleme izin belgesi listeleri, Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Buna göre, 731 firmaya dahilde işleme izin belgesi verilmiş, 14 yurt içi satış ve teslim belgesi hazırlanmıştır. Firma talebine istinaden iptal edilen dahilde işleme izin belgesi sayısı ise 3 olmuştur. Söz konusu ayda 2 firma için hariçte işleme izin belgesi düzenlenmiştir.⁸
- 2- **TCMB, politika faizini yüzde 9 seviyesinde sabit tuttu.** TCMB karar metninde, sürdürülebilir fiyat istikrarı ve finansal istikrarın güçlendirilmesi için uygulanan bütüncül politikaların desteğiyle enflasyonun seviyesinde ve eğiliminde iyileşmeler görülmeye başlandığını ifade etmiştir. Azalan dış talebin toplam talep koşulları ve üretim üzerindeki etkilerinin yakından izlendiği belirtilmiş, küresel büyümeye yönelik belirsizliklerin ve jeopolitik risklerin daha da arttığı bir dönemde sanayi üretiminde yakalanan ivmenin ve istihdamdaki artış trendinin sürdürülmesi ile arz ve yatırım kapasitesindeki yapısal kazanımların sürekliliği açısından finansal koşulların destekleyici olmasının kritik önem taşıdığı vurgulanmıştır. Öte yandan, geçen toplantıda karar metninde yer verilen mevcut politika faizinin yeterli olduğu ifadesi çıkarılmıştır.⁹
- 3- **SPK, halka arzlarda bireysel yatırımcıyı korumaya yönelik kararlar aldı.** Gerçekleştirilen ilk halka arzlarda, özellikle bireysel yatırımcıların talep ettikleri tutarın düşük bir kısmının karşılandığı dikkate alınarak, bireysel yatırımcıların ilk halka arzlardan taleplerinin daha fazla karşılanmasını teminen kararlar alınmıştır. Bu şekilde, ayrıca, sınırlı sayıda yatırımcısı bulunan ya da fonun önemli bir kısmına sahip az sayıda yatırımcının olduğu serbest veya özel fonların, payların ilk halka arzından bireysel yatırımcı aleyhine olabilecek şekilde fazla pay almaları da önlenecektir. Yeni kararlara göre, halka açık olmayan ortaklıkların paylarının ilk defa halka arz edilmesi işlemleri kapsamında; serbest ve/veya unvanında “özel” ibaresi yer alan yatırım fonlarının kurumsal yatırımcı kapsamında sayılabilmesi için “yatırımcı sayısının 50’den az olmaması” ve “herhangi bir yatırımcının toplam fon katılma payı sayısının yüzde 20’sinden fazlasına sahip olmaması” koşullarının bir arada sağlanması gerekecektir. Bu şartları sağlamayan serbest ve/veya özel fonlar bireysel yatırımcı olarak değerlendirilecektir.¹⁰
- 4- İcra takibindeki 2 bin TL'ye kadar alacakların tasfiyesine ilişkin idari esaslar belirlendi. Resmi Gazete'de yayımlanan gelir vergisi kanunu ile bazı kanun ve kanun hükmünde kararnamelerde değişiklik yapılmasına dair kanunun geçici 2. maddesinin uygulanmasına ilişkin esasları belirleyen tebliğle, icra dairelerinde takip edilen ve Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi bünyesinde

⁸ 2022 Yılı Aralık Ayına Ait Dahilde İşleme İzin Belgelerinin (D1) Listesi
2022 Yılı Aralık Ayına Ait Yurt İçi Satış ve Teslim Belgelerinin (D3) Listesi
2022 Yılı Aralık Ayına Ait Hariçte İşleme İzin Belgelerinin (H1) Listesi

Firma Talebine İstinaden İptal Edilen Dahilde İşleme İzin Belgeleri Listesi. Resmi Gazete, Sayı:32081. (22 Ocak 2023). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/22.01.2023> 3

⁹ TCMB, Faiz Oranlarına İlişkin Basın Duyurusu (2023-03). (19 Ocak 2023). Erişim adresi: <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Duyurular/Basin/2023/DUY2023-03>

¹⁰ SPK, Kurul Karar Organı'nın i-SPK 5.2 (19/01/2023 tarihli ve 3/96 s.k.) sayılı İlke Kararı. (19 Ocak 2023). Erişim adresi: <https://spk.gov.tr/data/63c99f638f95db1c50f7f487/3-2023.pdf>

oluşturulan Merkezi Takip Sistemi ile yürütülen bu kapsamdaki icra dosyalarında yapılacak işlemler belirlenmiştir.¹¹

- 5- Dökme etil alkol ile gıda katkısı niteliğindeki malto dekstrin türevlerinin ithalatına gözetim uygulanacak. Ticaret Bakanlığı'nın Resmi Gazete'de yayımlanan ithalatta gözetim uygulanmasına ilişkin tebliğine göre, yüzde 99 veya daha yüksek saflıkta dökme etil alkolün 1,15 dolar/Kg'nin altında birim gümrük kıymeti haiz olanları ile malto dekstrin türevlerinin 1,25 dolar/Kg'nin altında birim gümrük kıymetini haiz olanlarının ithalatı, İthalat Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenecek gözetim belgesiyle yapılabilecektir.¹²

¹¹ Hazine ve Maliye Bakanlığından: 7420 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Geçici 2 nci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ. Resmi Gazete, Sayı: 32084. (25 Ocak 2023). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/01/20230125-2.htm>

¹² Ticaret Bakanlığından: İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (No: 2023/1). Resmi Gazete, Sayı: 32083. (24 Ocak 2023). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/01/20230124-3.htm>

26 Ocak-1 Şubat 2023

- 1- **Merkez Bankası yılın ilk enflasyon raporunu yayınladı.** Merkez Bankası, 2023 yılsonu enflasyon tahminini yüzde 22,3 ve 2024 yılsonu tahminini yüzde 8,8 olarak koruduğunu açıklamıştır. Para politikası duruşunun ise; sürdürülebilir fiyat istikrarını sağlama temel amacı doğrultusunda, üretimin sürekliliği, kredilerin büyüme hızı, kompozisyonu ve kullanım amaçları, cari dengenin bileşenleri ile döviz piyasasında sağlıklı fiyat oluşumları gözetilerek belirlendiği belirtilmiştir. Liralaşma stratejisi kapsamında uygulanan politika bileşiminin Türk lirasına olan yapısal talebi destekleyeceğinin beklendiği, ek olarak, hedefli kredi ve faiz politikalarının parasal istikrarı tesis edeceği, parasal aktarımı güçlendireceği, finansman maliyeti kanalıyla potansiyel arzı desteklemeye devam edeceği ve arz/talep dengesine olumlu katkı vereceği bir görünüm esas alındığı ifade edilmiştir.¹³
- 2- **Şirketlerin TL cinsi kur korumalı mevduatlarına (KKM) uygulanan kurumlar vergisi istisnası, 2022 yıl sonunu kapsayacak şekilde genişletildi.** Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı kararına göre, şirketlerin 31 Aralık 2022 itibarıyla bilançolarında yer alan yabancı paralarını yıl sonuna kadar KKM kapsamında değerlendirmeleri durumunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden istisna olacaktır.¹⁴
- 3- **Merkez Bankası, firmaların yurt dışı kaynaklı dövizlerinin Türk lirasına dönüşümüne destek sağlanmasına karar verdi.** Kurum tarafından yapılan açıklamada, firmaların yurt dışı kaynaklı dövizlerinin TCMB'ye satışı sırasında, firmalar verecekleri taahhüt karşılığında, Türk lirasına çevrilen tutarın yüzde 2'si kadar döviz dönüşüm desteği alabileceği belirtilmiştir. Bu çerçevede, firmalar yurda getirdikleri yurt dışı kaynaklı dövizlerinin en az yüzde 40'ını TCMB'ye sattıktan sonra getirilen dövizin kalan kısmını kur korumalı dönüşüm hesabında değerlendirebilecek ve verdikleri taahhüt karşılığında Türk lirasına çevrilen tutarın yüzde 2'si kadar döviz dönüşüm desteği alabilecektir. TCMB'ye satışı yapılacak dövizlerin ve Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüştürülecek dövizlerin yurt dışı kaynaklı olduğunun tespiti bankalarca yapılacaktır.¹⁵
- 4- **Ödeme ve e-para kuruluşlarının özkaynak yükümlülüğü artırıldı.** TCMB'nin Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcıları hakkındaki yönetmelik Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Buna göre asgari özkaynak tutarı fatura kuruluşları için asgari özkaynak tutarı 5,5 milyon TL'den 7 milyon TL'ye, ödeme kuruluşları için 9 milyon TL'den 15 milyon TL'ye, elektronik para kuruluşları için 25 milyon TL'den 41 milyon TL'ye yükseltilmiştir. Yeni düzenleme 30.06.2023 tarihinde yürürlüğe girecektir.¹⁶
- 5- **Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) bankaların sermaye yeterlilik rasyolarının ölçümüne yönelik düzenlemeyi yayımladı.** Buna göre kredi riskine esas tutar hesaplamasında 31 Aralık 2021 tarihine ait Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Döviz alış kurunun kullanılabilmesine yönelik uygulamanın; aksi yönde bir Kurul Kararı alınıncaya

¹³ TCMB, Başkan Şahap Kavcıoğlu'nun "Enflasyon Raporu 2023-I"nin Tanıtımına İlişkin Bilgilendirme Toplantısında Yaptığı Konuşma (Ankara). (26 Ocak 2023). https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/tr/tcmb+tr/main+menu/duyurular/baskanin+konusmalari/2023/k_onusmab26_01_2023

¹⁴ 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 14 üncü Maddesinin Dördüncü Fıkrasında Yer Alan İstisnanın, Kurumların 31/12/2022 Tarihli Bilançolarında Yer Alan Yabancı Paralar İtibarıyla da Uygulanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6728). Resmi Gazete, Sayı: 32085. (26 Ocak 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/01/20230126-5.pdf>

¹⁵ TCMB, Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesine İlişkin Basın Duyurusu (2023-05). (26 Ocak 2023). <https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Duyurular/Basin/2023/DUY2023-05>

kadar, 30 Aralık 2022 tarihine ait Merkez Bankası döviz alış kurunun kullanılması suretiyle devam ettirilmesine karar verilmiştir.¹⁷

- 6- **Gıda Komitesi'nde 'haksız ve spekülative' fiyat artışları ele alındı.** Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada küresel düzeyde enerji ve tarımsal emtia fiyatlarındaki aşağı yönlü eğilimin başta tarım ürünleri ve gıda olmak üzere diğer fiyatlama davranışlarına da olumlu yönde tesir etmesinin beklendiği belirtilmiştir. Bazı tarım ve gıda ürünlerinde maliyetlerdeki gelişmelerden bağımsız olarak haksız ve spekülative fiyat artışı yaşandığına dikkat çekilirken bu artışların engellemesi için gerekli çalışmalar artırılarak devam etmesine karar verilmiştir. Tarım Kredi Kooperatiflerinin yem ve gübre sektöründe piyasada daha aktif rol almasına yönelik adımlar atılacağı belirtilmiştir.¹⁸
- 7- **Ticaret Bakanlığı, 2022'nin ikinci yarısında yürürlük süresi dolan ve bu yılın aynı döneminde yürürlük süresi dolacak olan dampinge karşı önlemleri duyurdu.** Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren tebliğe göre, Güney Kore ve Çin menşeli "beton pompaları" ve "beton pompaları taşıtları", Çin menşeli "kapitoneli mensucat" ile Güney Kore menşeli "dioktil ortoftalatlar ve "dioktil tereftalat" isimli eşyaların ithalatında uygulanan dampinge karşı önlemler geçen yılın ikinci yarısında sona ermiştir. Tebliğde, bu yılın ikinci yarısında bir nihai gözden geçirme soruşturması açılmaması halinde sona erecek dampinge karşı önlemler de anımsatılmıştır.¹⁹
- 8- **BOTAŞ, büyük sanayi kuruluşlarının kullandığı gazın toptan fiyatında ve elektrik üretim amaçlı gaz toptan satışında indirim yaptı.** BOTAŞ'tan yapılan açıklamaya göre, 1 Şubat tarihinden itibaren geçerli olmak üzere büyük sanayi kuruluşlarının kullandığı gazın toptan fiyatında yüzde 13,30 ile 17,22 oranlarında; elektrik üretim amaçlı gaz toptan satışına yüzde 16,67 indirim yapılmıştır. Sanayide kullanılan gaz fiyatında 2022 Ekim ayı esas alındığında 1 Şubat 2023 tarihi itibarıyla yüzde 24,77 ile yüzde 38,45 oranlarında indirim gerçekleşmiştir.²⁰
- 9- **Atıl tarım arazisini üretime katacak projelere hibe desteği verilecek.** Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı Kararına göre, boş bırakılan, nadasa ayrılan ve işlemeli tarıma uygun olmayan alanları bitkisel üretimi artıracak yatırımlar ile ürün işlemeye yönelik yatırım projelerine yüzde 75'e kadar hibe desteği verilecektir. Destek kapsamındaki projeler 5 kategoride toplanmaktadır: 1- Boş bırakılan atıl durumda bulunan veya nadasa bırakılan arazileri tarımsal üretime kazandıran projeler, 2-İklim değişikliğini dikkate alarak uygun çeşitlerde hububat, baklagil ve yağlı tohumlu bitkilerin üretimini geliştiren projeler, 3-Hasat sonrası kayıpları azaltmak ve katma değeri artırmak amacıyla üretim sonrası kurutma ve işleme tesisleri, 4-İşlemeli tarıma uygun olmayan arazilerde katma değeri yüksek bitki türlerinin üretimini artırmak, 5-Doğal ekolojilerinde var olan bitki türlerinin aşılama, çeşit değişimi ve benzeri teknik uygulamalarla bilim alandan elde edilen verimini artıran projeler.²¹

¹⁷Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan: Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu Kararı, Karar Sayısı: 10496. (31 Ocak 2023). <https://www.bddk.org.tr/Mevzuat/DokumanGetir/1157>

¹⁸T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Resmi Twitter Hesabı, Gıda ve Tarımsal Ürün Piyasaları İzleme ve Değerlendirme Komitesi Basın Açıklaması. (31 Ocak 2023). <https://twitter.com/HMBakanligi/status/1620507532581306368>

¹⁹ Ticaret Bakanlığı'ndan: İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2023/6). Resmi Gazete, Sayı: 32086. (27 Ocak 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/01/20230127-6.htm>

²⁰ BOTAŞ, 2023 Yılı Şubat Ayı Doğal Gaz Toptan Satış Fiyat Tarifesi. (27 Ocak 2023). <https://www.botas.gov.tr/Sayfa/2023-yili-subat-ayi-dogal-gaz-toptan-satis-fiyat-tarifesi/703>

²¹ Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesinin Desteklenmesine İlişkin Karar (Karar Sayısı: 6773). Resmi Gazete, Sayı: 32087. (28 Ocak 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/01/20230128-19.pdf>

10- **2022 yılı Aralık ayında 84 milyar 692 milyon liralık yatırım öngören 2062 proje için yatırım teşvik belgesi düzenlendi.** Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 2022 yılı Aralık ayına ait yatırım teşvik belgesi listesini yayımlamıştır. Aralık ayında 1 milyar lira ve üzerinde 10 yatırım teşvik belgesi almıştır. Toplam 84 milyar 692 milyon liralık teşvik belgesi düzenlenirken, yatırım kapsamında 53 bin 933 kişinin istihdam taahhüdünde bulunulmuştur. Bu yatırımlar için 1 milyar 337 milyon liralık makine ve teçhizat ithalatı yapılması öngörülmüştür.²²

²² 2022 Yılı Aralık Ayına Ait Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi. Resmi Gazete, Sayı: 32088. (29 Ocak 2023).
<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/01/20230129-5.pdf>

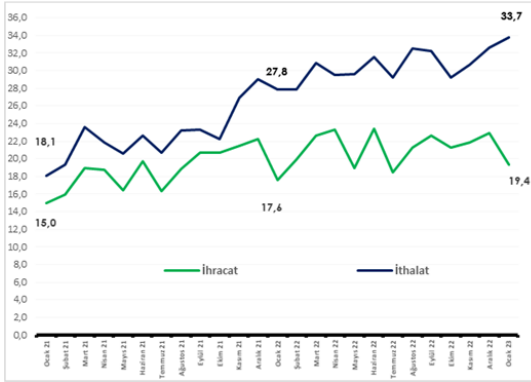
2023 yılı Ocak ayında geçen yılın aynı ayına göre; ihracat %10,4 oranında artışla 19 milyar 376 milyon dolar, ithalat %21,2 oranında artışla 33 milyar 742 milyon dolar oldu.

Tablo: Dış Ticaret Verileri

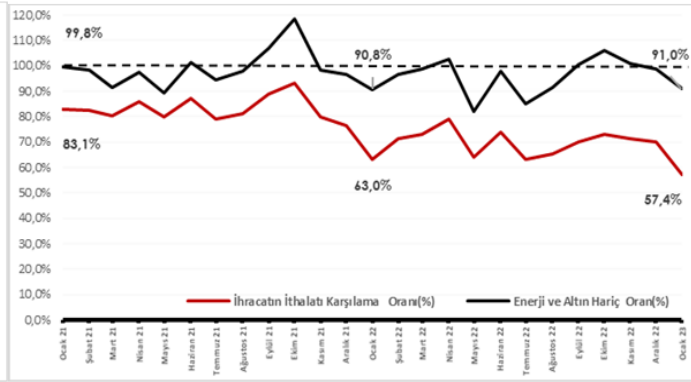
Dış Ticaret		İhracat	İthalat	Dış Ticaret Hacmi	Dış Ticaret Dengesi	İhr./ İth. Oranı (%)
Ocak	2022	17.554	27.844	45.398	-10.290	63,0
	2023	19.376	33.742	53.117	-14.366	57,4
	Değişim(%)	10,4	21,2	17,0	39,6	.

2023 yılı Ocak ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- İhracat, %10,4 oranında artarak 19 milyar 376 milyon dolar,
- İthalat, %21,2 oranında artarak 33 milyar 742 milyon dolar,
- Dış ticaret hacmi, %17,0 oranında artarak 53 milyar 117 milyon dolar,

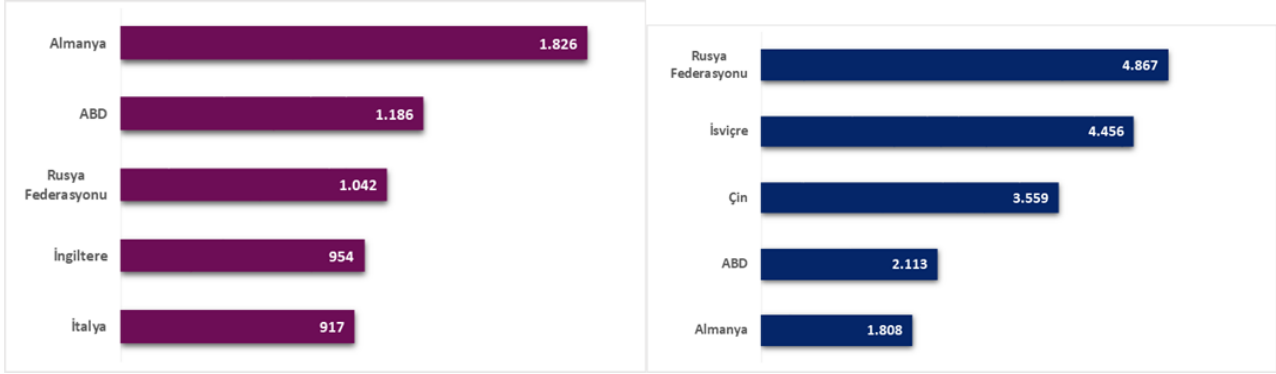
Grafik: Aylara Göre Dış Ticaret (Milyar Dolar)

Grafik: İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)

2023 yılı Ocak ayında geçen yılın aynı ayına göre;

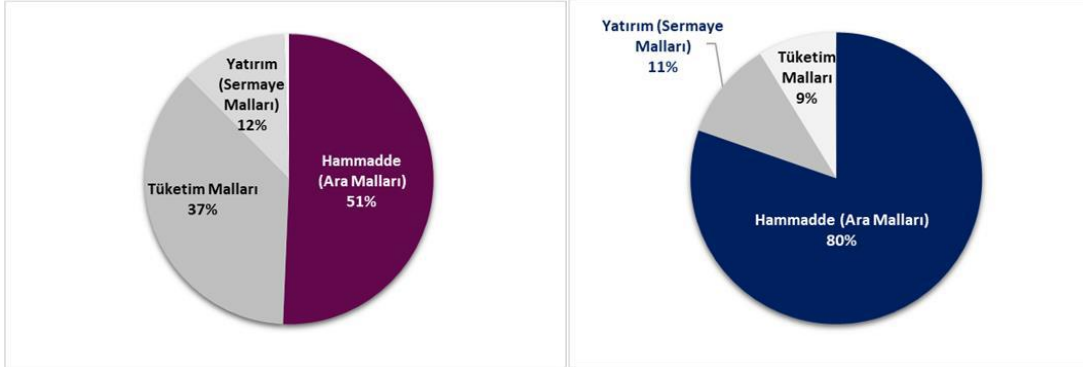
- İhracatın ithalatı karşılama oranı 5,6 puan azalarak %57,4 olarak gerçekleşti.
- Enerji verileri hariç tutulduğunda, ihracatın ithalatı karşılama oranı 15,3 puan azalarak %73,0 olarak gerçekleşti.
- Enerji ve altın verileri hariç tutulduğunda ise, ihracatın ithalatı karşılama oranı 0,3 puan artarak %91,0 olarak gerçekleşti.

Grafik: İhracat Yapılan İlk 5 Ülke (Milyon Dolar Ocak)

Grafik: İthalat Yapılan İlk 5 Ülke (Milyon Dolar Ocak)

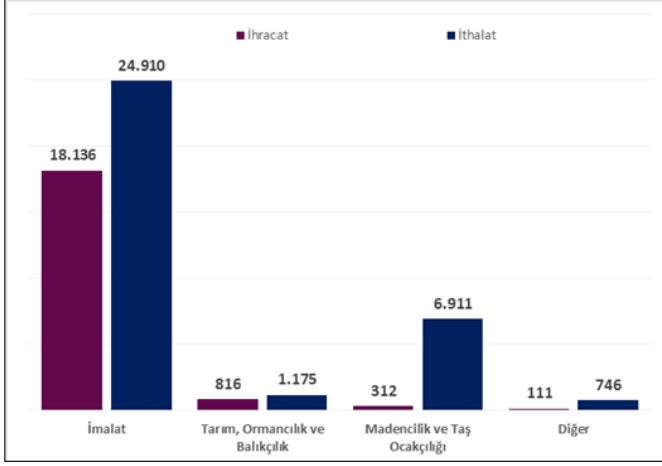
- ✓ Ocak ayında en fazla **ihracat** yaptığımız ülkeler sırasıyla; **Almanya** (1 milyar 826 milyon dolar), **ABD** (1 milyar 186 milyon dolar) ve **Rusya** (1 milyar 42 milyon dolar) oldu.
- ✓ İhracatta en çok paya sahip ilk 10 ülkenin toplam ihracat içerisindeki payı %49,0 oldu.
- ✓ Ocak ayında en fazla **ihracat** yaptığımız ülke grupları sırasıyla; **Avrupa Birliği (AB-27)** (8 milyar 159 milyon dolar), **Yakın ve Ortadoğu Ülkeleri** (3 milyar 298 milyon dolar) ve **Diğer Avrupa Ülkeleri** (3 milyar 254 milyon dolar) oldu.
- ✓ Ocak ayında en fazla **ithalat** yaptığımız ülkeler sırasıyla; **Rusya Federasyonu** (4 milyar 867 milyon dolar), **İsviçre** (4 milyar 456 milyon dolar) ve **Çin** (3 milyar 559 milyon dolar) oldu.
- ✓ İthalatta en çok paya sahip ilk 10 ülkenin toplam ithalat içerisindeki payı %61,9 oldu.
- ✓ Ocak ayında en fazla **ithalat** yaptığımız ülke grupları sırasıyla; **Diğer Avrupa Ülkeleri** (10 milyar 663 milyon dolar), **Avrupa Birliği (AB-27)** (7 milyar 722 milyon dolar) ve **Asya Ülkeleri** (7 milyar 655 milyon dolar) oldu.

Grafik: BEC Sınıflamasına Göre İhracatın Dağılımı (% Ocak 2023)

Grafik: BEC Sınıflamasına Göre İthalatın Dağılımı (% Ocak 2023)

- ✓ Ocak ayında Geniş Ekonomik Grupların (BEC) sınıflamasına göre, en çok ihracat 9 milyar 818 milyon dolarla (%7,4 artış) **"Hammadde (Ara malları)"** grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla 7 milyar 140 milyon dolarla (%11,2 artış) **"Tüketim Malları"** ve 2 milyar 310 milyon dolarla (%24,5 artış) **"Yatırım (Sermaye) Malları"** grupları takip etti.
- ✓ Ocak ayında Geniş Ekonomik Grupların (BEC) sınıflamasına göre, en çok ithalat 27 milyar 102 milyon dolarla (%16,1 artış) **"Hammadde (Ara malları)"** grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla 3 milyar 684 milyon dolarla (%32,7 artış) **"Yatırım (Sermaye) Malları"** ve 2 milyar 915 milyon dolarla (%70,9 artış) **"Tüketim Malları"** grupları takip etti.

Grafik: Sektörlere Göre Dış Ticaret (Milyon Dolar, Ocak 2023)

- ✓ Ocak ayında sektörlere göre ihracatın payı sırasıyla; **İmalat Sanayi** %93,6 (18 milyar 136 milyon dolar), **Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık** sektörü %4,2 (816 milyon dolar), **Madencilik ve Taş Ocakçılığı** sektörü %1,6 (312 milyon dolar) oldu.
- ✓ Ocak ayında sektörlere göre ithalatın payı sırasıyla; **İmalat Sanayi** %73,8 (24 milyar 910 milyon dolar), **Madencilik ve Taş Ocakçılığı** sektörü %20,5 (6 milyar 911 milyon dolar), **Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık** sektörü %3,5 (1 milyar 175 milyon dolar) oldu.

Ocak 2023'te kurulan şirketlerin sayısında bir önceki aya göre %5,3 azalış oldu.

- Bir önceki aya göre kurulan şirket sayısı %5,3 kurulan kooperatif sayısı %3,5 kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %29,7 oranında azalmıştır.
- Bir önceki aya göre kapanan şirket sayısında %65,7 kapanan kooperatif sayısında %75,2 kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %14,5 oranında azalış olmuştur.

Kurulan şirket sayısında geçen yılın aynı ayına göre %24,9 artış oldu.

- 2023 yılı Ocak ayında, 2022 yılı Ocak ayına göre kurulan şirket sayısı %24,9 kurulan kooperatif sayısı %76,2 kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %8,4 oranında artmıştır.
- 2023 yılı Ocak ayında, kapanan şirket sayısı 2022 yılının aynı ayına göre %52,6 kapanan kooperatif sayısında %29 kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %11 artış olmuştur.

2023 Ocak Ayı Genel Görünümü

İLAN TÜRÜ	ŞİRKET TÜRÜ	OCAK 2023	ARALIK 2022	Bir Önceki Aya Göre Değişim (%)	OCAK 2022	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)
Kurulan*	Şirket	14.240	15.034	-5,3	11.400	24,9
	Kooperatif	222	230	-3,5	126	76,2
	Ger.Kişi Tic.İşl.	2.443	3.475	-29,7	2.253	8,4
Tasfiye	Şirket	2.726	3.214	-15,2	2.318	17,6
	Kooperatif	51	69	-26,1	103	-50,5
Kapanan**	Şirket	1.566	4.569	-65,7	1.026	52,6
	Kooperatif	80	322	-75,2	62	29,0
	Ger.Kişi Tic.İşl.	2.719	3.180	-14,5	2.450	11,0

* Kurulan gerçek kişi ticari işletmesi sayısı adi ortaklıkları da içermektedir.

** Kapanan gerçek kişi ticari işletmesi sayısı, yapılan tebligatlarla ticari faaliyeti bulunmadığı tespit edilen gerçek kişi ticari işletmesinin kayıtlarının ilgili Ticaret Sicil Müdürlükleri tarafından Ticaret Sicil Yönetmeliğinin 51. maddesine istinaden re'sen silinen işletmelerini kapsamamaktadır. Ocak 2023'de 313 gerçek kişi ticari işletmesi re'sen kapatılmıştır.

** Tasfiye süresi, 4/11/2021 tarihli ve 7341 sayılı Kanun ile altı aydan üç aya düşmüştür. Kapanan ve tasfiye edilen şirket sayılarındaki artışlar bu kanun değişikliğinden kaynaklanmaktadır.

Ocak 2023'de tüm illerde şirket kuruluşu gerçekleşmiştir.

- 2023 yılı Ocak ayında kurulan toplam 14.462 şirket ve kooperatifin %86,8'i limited şirket, %11,6'sı anonim şirket, %1,5'i ise kooperatiftir. Şirket ve kooperatiflerin %37,9'u İstanbul, %9,7'si Ankara, %6,2'si İzmir'de kurulmuştur.
- Bu ay tüm illerde şirket kuruluşu gerçekleşmiştir.

Ocak 2023'te kurulan şirketlerin sermayelerinin toplamı, bir önceki aya göre %19,5 oranında azaldı.

- Ocak 2023'de 14.462 şirket ve kooperatif kurulmuştur. Bu dönemde kurulan toplam 12.252 limited şirket, toplam sermayenin %79,1'ini, 1.684 anonim şirket ise %20,9'unu oluşturmaktadır. Ocak ayında kurulan şirketlerin sermayelerinin toplamı, Aralık ayına göre %19,5 oranında azalmıştır.

2023 Ocak Ayı Şirket Türlerine Göre Şirket Kuruluşları

		Şirket Türleri					Genel Toplam
		Anonim	Kollektif	Komandit	Limited	Kooperatif	
ARALIK 2022	Sayı	2.069	4		12.961	230	15.264
	Sermaye (TL)	6.649.601.061	2.510.000		14.858.546.900		21.510.657.961
OCAK 2023	Sayı	1.684	4		12.552	222	14.462
	Sermaye (TL)	3.613.654.832	790.000		13.695.400.800		17.309.845.632

Ocak 2023'te şirket ve kooperatiflerin 4.835'i ticaret, 2.227'si imalat ve 1.890'ı inşaat sektöründe kurulmuştur. 990 gerçek kişi ticari işletmesi ise ticaret sektöründe kuruldu.

- Ocak 2023'te şirket ve kooperatiflerin 4.835'i ticaret, 2.227'si imalat ve 1.890'ı inşaat sektöründe kurulmuştur. Ocak 2023'te kurulan gerçek kişi ticari işletmelerinin; 990'ı toptan ve perakende ticaret motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı, 602'si inşaat, 252'si imalat sektöründedir.
- Bu ay kapanan şirket ve kooperatiflerin; 534'i toptan ve perakende ticaret, motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı, 236'sı inşaat, 235'i imalat sektöründedir.
- Bu ay kapanan gerçek kişi ticari işletmelerinin 1.213'ü toptan ve perakende ticaret, motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı, 462'si inşaat, 326'sı imalat sektöründedir.

Ocak 2023'te kurulan 222 Kooperatifin 143'ü Konut Yapı Kooperatifidir.

- Ocak 2023'te kurulan 222 Kooperatifin 143'ü Konut Yapı Kooperatifi 36'sı İşletme Kooperatifi, 18'i Tarımsal Kalkınma Kooperatifi olarak kurulmuştur.

Ocak 2023'te 1.420 adet yabancı ortak sermayeli şirket kuruldu.

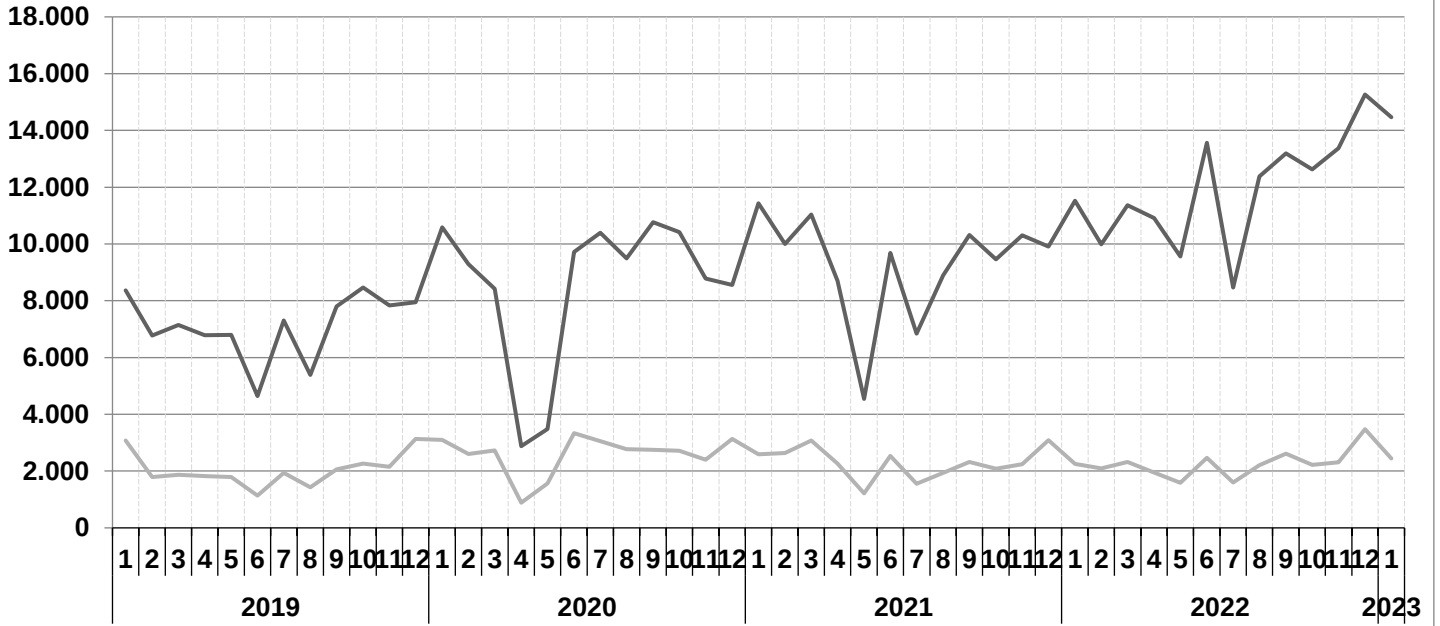
- Ocak 2023'te kurulan 1.420 yabancı ortak sermayeli şirketin 824'ü Türkiye, 106'sı Rusya Federasyonu, 80'i İran ortaklı olarak kurulmuştur.
- Kurulan 1.420 yabancı ortak sermayeli şirketin 122'si anonim, 1.298'i limited şirkettir. 2023 yılı Ocak ayında kurulan şirketlerin 201'i Belirli bir mala tahsis edilmemiş mağazalardaki toptan ticaret, 64'ü Gayrimenkul acenteleri ve 63'ü İkamet amaçlı olan veya ikamet amaçlı olmayan binaların inşaatı faaliyetleri sektöründe kurulmuştur.
- Kurulan yabancı ortak sermayeli şirketlerin toplam sermayelerinin %83,9'unu yabancı sermayeli ortak payını oluşturmaktadır.

		Anonim	Limited	Genel Toplam
OCAK 2023	Sayı	122	1.298	1.420
	Ortak Olunan Şirketlerin Toplam Sermayesi (TL)	160.407.010	1.408.386.900	1.568.793.910
	Ortak Olunan Şirketlerdeki Yabancı Ortak Sermaye Toplamı (TL)	134.674.950	1.182.229.550	1.316.904.500
	Yabancı Ortak Sermaye Oranı (%)	84,0	84,0	83,9

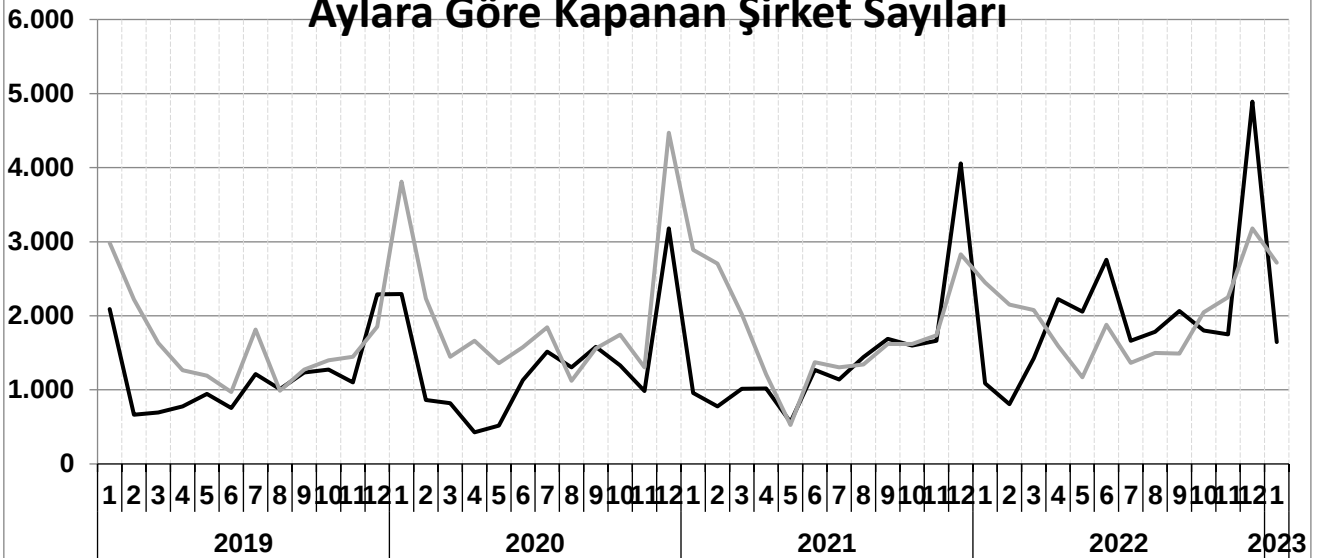
Not: Yıllık olarak kurulan yabancı ortak sermayeli şirketlerin, sermaye uyruklarının illere ve faaliyet alanlarına göre dağılımlarının görüleceği tablolar hazırlanmıştır. İlgili tablolara <http://www.tobb.org.tr/resmi-istatistik> bağlantısından ulaşabilirsiniz.

Aylara Göre Kurulan Şirket Sayıları

Aylara Göre Kapanan Şirket Sayıları

— Anonim, Limited, Kooperatif, Komandit, Kollektif Şirket toplamaları
— Gerçek Kişi Ticari İşletmesi

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi, Ocak 2023

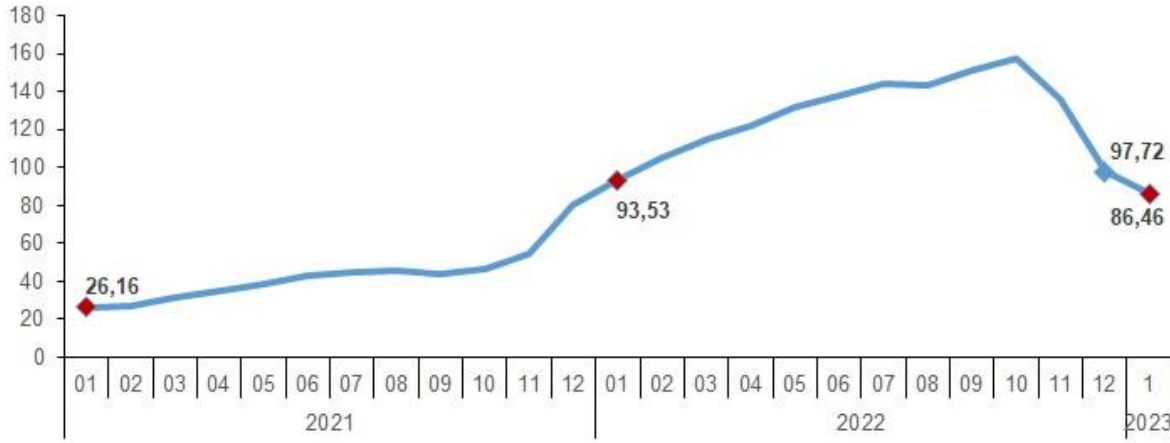
Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) yıllık %86,46, aylık %4,15 arttı

Yİ-ÜFE (2003=100) 2023 yılı Ocak ayında bir önceki aya göre %4,15, bir önceki yılın Aralık ayına göre %4,15, bir önceki yılın aynı ayına göre %86,46 ve on iki aylık ortalamalara göre %125,53 artış gösterdi.

Yİ-ÜFE değişim oranları (%), Ocak 2023

	Ocak 2023	Ocak 2022	Ocak 2021
Bir önceki aya göre değişim oranı	4,15	10,45	2,66
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	4,15	10,45	2,66
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	86,46	93,53	26,16
On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı	125,53	49,93	13,64

Yİ-ÜFE yıllık değişim oranı (%), Ocak 2023

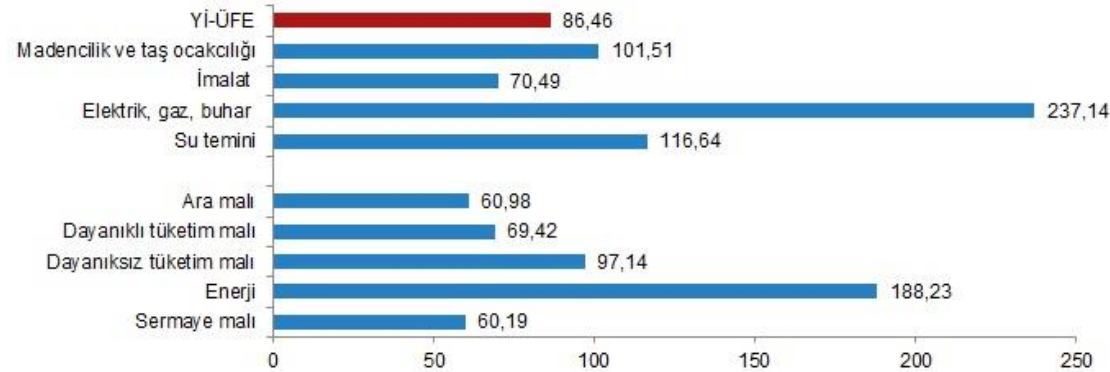

Sanayinin dört ana sektöründen imalat endeksi yıllık %70,49 arttı

Sanayinin dört sektörünün yıllık değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %101,51, imalatla %70,49, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %237,14 ve su temininde %116,64 artış olarak gerçekleşti.

Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara malında %60,98, dayanıklı tüketim malında %69,42, dayanıksız tüketim malında %97,14, enerjide %188,23 ve sermaye malında %60,19 artış olarak gerçekleşti.

Yİ-ÜFE yıllık değişim oranları (%), Ocak 2023

Sanayinin dört ana sektöründen imalat endeksi aylık %5,12 arttı

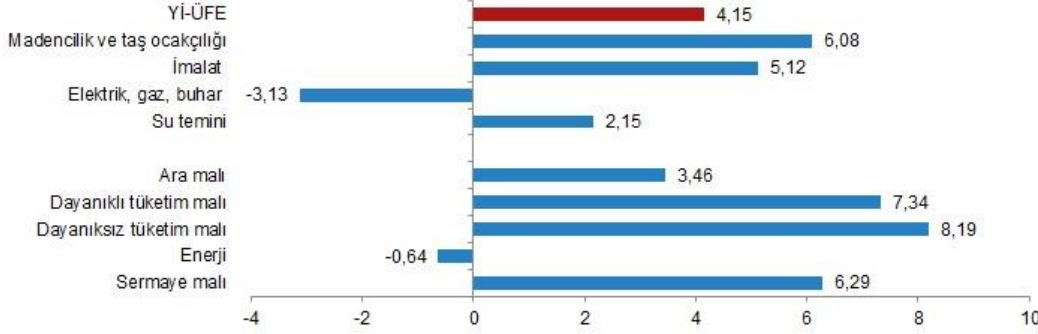
Sanayinin dört sektörünün aylık değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %6,08 artış, imalatla %5,12 artış,

elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %3,13 azalış ve su temininde %2,15 artış olarak gerçekleşti.

Ana sanayi gruplarının aylık değişimleri; ara malında %3,46 artış, dayanıklı tüketim malında %7,34 artış, dayanıksız tüketim malında %8,19 artış, enerjide %0,64 azalış ve sermaye malında %6,29 artış olarak gerçekleşti.

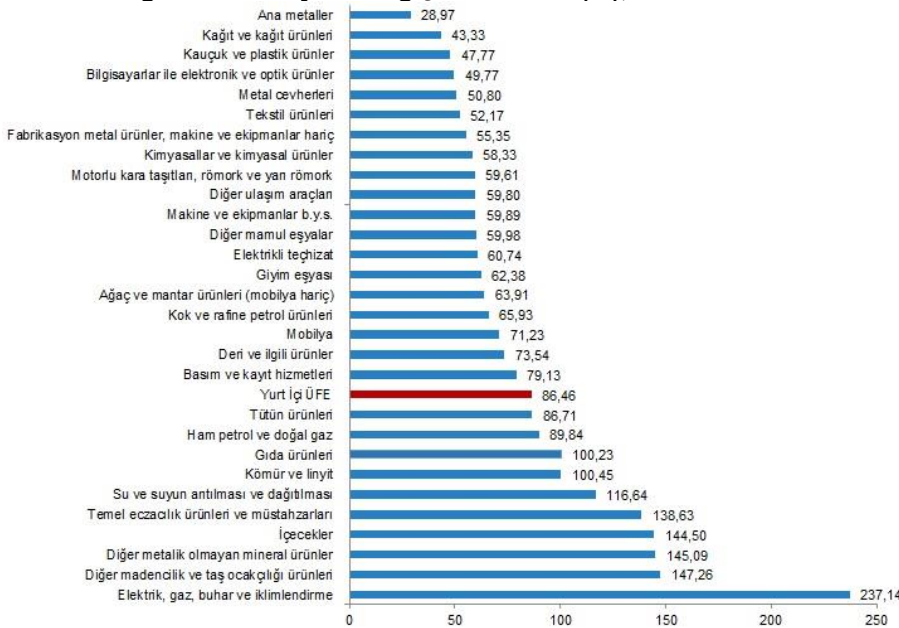
Yİ-ÜFE aylık değişim oranları (%), Ocak 2023

Yıllık Yİ-ÜFE'ye göre 19 alt sektör daha düşük, 10 alt sektör daha yüksek değişim gösterdi

Yıllık en düşük artış; %28,97 ile ana metaller, %43,33 ile kağıt ve kağıt ürünleri, %47,77 ile kauçuk ve plastik ürünler alt sektörlerinde gerçekleşti. Buna karşılık elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme %237,14, diğer madencilik ve taş ocaklığı ürünleri %147,26, diğer metalik olmayan mineral ürünler %145,09 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.

Sektörlere göre Yİ-ÜFE yıllık değişim oranları (%), Ocak 2023

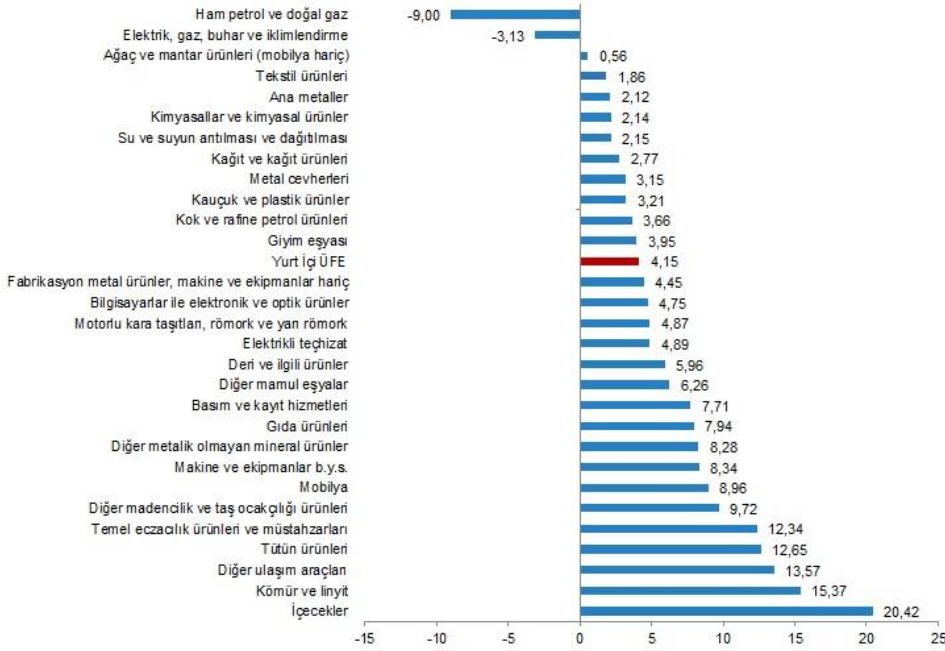

Aylık Yİ-ÜFE'ye göre 12 alt sektör daha düşük, 17 alt sektör daha yüksek değişim gösterdi

Aylık en yüksek azalış; %9,00 ile ham petrol ve doğal gaz, %3,13 ile elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme alt sektörlerinde gerçekleşti. Buna karşılık içecekler %20,42, kömür ve linyit %15,37, diğer ulaşım araçları %13,57 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.

Sektörlere göre Yİ-ÜFE aylık değişim oranları (%), Ocak 2023

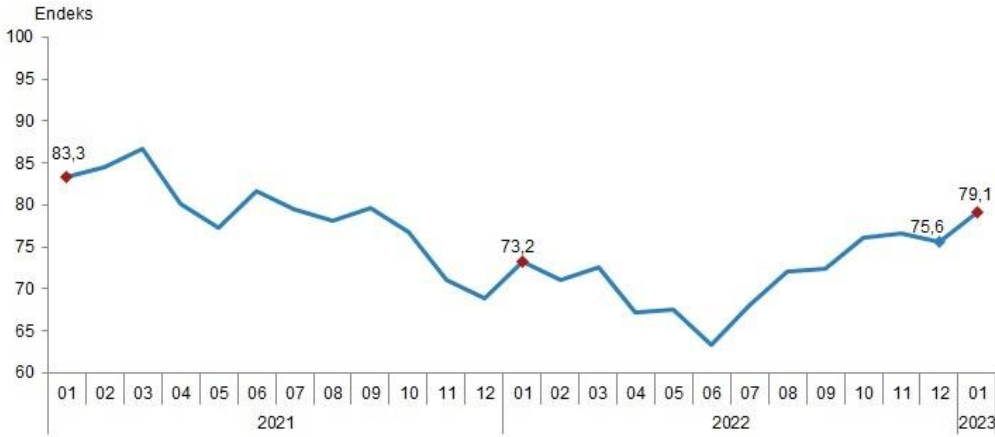

Tüketici Güven Endeksi, Ocak 2023

Tüketici güven endeksi 79,1 oldu

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, Ocak ayında bir önceki aya göre %4,6 oranında arttı; Aralık ayında 75,6 olan endeks, Ocak ayında 79,1 oldu.

Tüketici güven endeksi, Ocak 2023

Tüketici güven endeksi, alt endeksleri ve değişim oranları, Ocak 2023

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	Aralık 2022	Ocak 2023	Aralık 2022	Ocak 2023
Tüketici güven endeksi	75,6	79,1	-1,3	4,6
Mevcut dönemde hanenin maddi durumu	57,4	61,6	-1,5	7,4
Gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durum beklentisi	75,4	79,9	-0,6	6,0
Gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durum beklentisi	77,3	82,7	-4,0	7,0
Gelecek 12 aylık dönemde dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi	92,6	92,2	0,7	-0,4

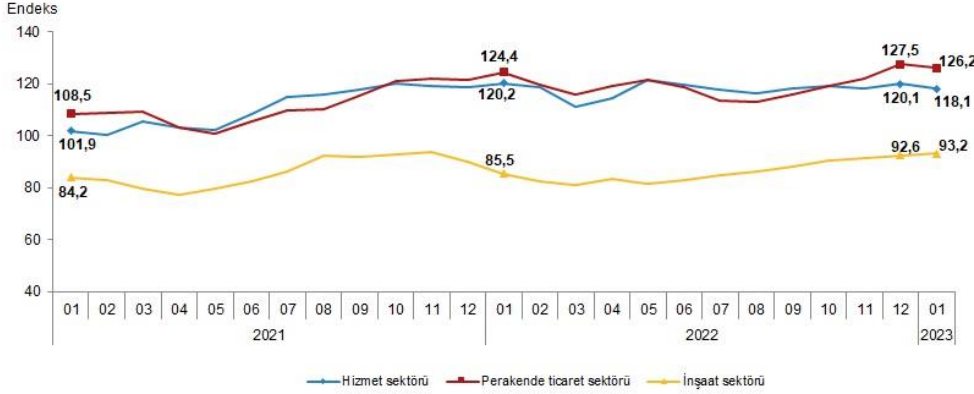

Hizmet, Perakende Ticaret ve İnşaat Güven Endeksleri, Ocak 2023

Güven endeksi hizmet ve perakende ticaret sektörlerinde düşerken, inşaat sektöründe yükseldi

Mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksi 2023 Ocak ayında bir önceki aya göre; hizmet sektöründe %1,7 ve perakende ticaret sektöründe %1,0 azalırken, inşaat sektöründe %0,6 arttı.

Mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksleri, Ocak 2023

Mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksleri ve değişim oranları, Ocak 2023

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	Aralık 2022	Ocak 2023	Aralık 2022	Ocak 2023
Hizmet sektörü güven endeksi	120,1	118,1	1,7	-1,7
Son 3 aylık dönemde iş durumu	119,0	119,1	1,5	0,1
Son 3 aylık dönemde hizmetlere olan talep	118,3	118,3	1,3	0,0
Gelecek 3 aylık dönemde hizmetlere olan talep beklentisi	123,1	117,0	2,4	-5,0
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	127,5	126,2	4,5	-1,0
Son 3 aylık dönemde iş hacmi-satışlar	136,8	144,7	3,2	5,8
Mevcut mal stok seviyesi ⁽¹⁾	103,1	102,2	-0,1	-0,8
Gelecek 3 aylık dönemde iş hacmi-satışlar beklentisi	142,6	131,6	9,6	-7,7
İnşaat sektörü güven endeksi	92,6	93,2	1,2	0,6
Alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi	80,5	86,1	-3,9	7,0
Gelecek 3 aylık dönemde toplam çalışan sayısı beklentisi	104,8	100,2	5,4	-4,4

(1) Mevcut mal stok seviyesi endeksinin artışı stok azalışını, azalışı ise stok artışını göstermektedir.

Ekonomik Güven Endeksi, Ocak 2023

Ekonomik güven endeksi 99,3 oldu

Ekonomik güven endeksi 2022 Aralık ayında 98,1 iken, 2023 Ocak ayında %1,3 oranında artarak 99,3 değerini aldı.

Bir önceki aya göre 2023 Ocak ayında tüketici güven endeksi %4,6 oranında artarak 79,1 değerini, reel kesim (imalat sanayi) güven endeksi %1,8 oranında artarak 103,4 değerini, inşaat sektörü güven endeksi %0,6 oranında artarak 93,2 değerini aldı. Hizmet sektörü güven endeksi %1,7 oranında azalarak 118,1 değerini, perakende ticaret sektörü güven endeksi %1,0 oranında azalarak 126,2 değerini aldı.

Ekonomik güven endeksi, Ocak 2023

Ekonomik güven endeksi, güven endeksleri ve değişim oranları, Ocak 2023

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	Aralık 2022	Ocak 2023	Aralık 2022	Ocak 2023
Ekonomik güven endeksi	98,1 ^(r)	99,3	0,8 ^(r)	1,3
Tüketici güven endeksi	75,6	79,1	-1,3	4,6
Reel kesim güven endeksi	101,6	103,4	0,3	1,8
Hizmet sektörü güven endeksi	120,1	118,1	1,7	-1,7
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	127,5	126,2	4,5	-1,0
İnşaat sektörü güven endeksi	92,6	93,2	1,2	0,6

Endeks değerleri mevsim etkilerinden arındırılmış değerlerdir. Tüketici güven endeksinde mevsim etkisi bulunmamaktadır. (r) Revize edilmiştir.

Kaynakça

BDDK

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı

Hazine ve Maliye Bakanlığı

TEPAV

Ticaret Bakanlığı

TOBB

TÜİK

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Türkiye İhracatçılar Meclisi